

Business Agenda 2022

Prioritetne preporuke za rješavanje ključnih problema privatnog sektora u BiH

POLICY PAPER

UVOD

Iznenadna pojava pandemije COVID-19, ostavila je negativne posljedice po ekonomiju Bosne i Hercegovine (BiH). Ekonomski šok do kojeg je došlo, uzrokovao je za kratko vrijeme gubitak velikog broja radnih mjesta, smanjenje vanjskotrgovinske razmjene i pad ekonomske aktivnosti. U roku od samo 50 dana, BiH je imala gubitak od 5% ukupnih radnih mjesta, dok je tokom 2020. godine obim vanjskotrgovinske razmjene vraćen na nivo između 2016. i 2017. godine.

Izostanak pravovremene reakcije vlasti u BiH kroz pomoć privredi i građanima/kama, dovelo je do toga da su mnoga preduzeća, putem svojih internih rezervi, održali u značajnoj mjeri obim ekonomske aktivnosti i pomogli sami sebi u fazi oporavka tokom 2021. godine, što je dijelom zasluga oporavka tržišta na području Evropske unije (EU). U međuvremenu, dolazak inflacije – rasta cijena i u našu državu, kao rezultat vanjskih faktora i nedovoljne domaće proizvodnje i kontrole strateških resursa, doveo je u još teži položaj građane/ke i privredu, koja više nema iste mogućnosti za korištenje vlastitih resursa u slučaju dolaska nove ekonomske krize. Procjene su da će u narednom periodu svijet morati birati između dvije opcije – rastućeg nivoa inflacije ili korištenja alata za njeno suzbijanje uz izazivanje usporavanja ekonomije u najboljem slučaju, a vrlo izvjesno nove recesije.

Stoga, svrha preporuka koje su nastale kao rezultat aktivnosti ključnih aktera iz različitih segmenata privrede, jeste da olakša donosiocima odluka donošenje mjera koje će pomoći privredi za ubrzavanje ekonomskog oporavka, dostizanja većih stopa ekonomskog rasta i povećanja otpornosti u slučaju dolaska nove ekonomske krize.

Želite više informacija? Kontaktirajte nas na...

Centri civilnih inicijativa (CCI)
Ludviga Kube 7, 75000 Tuzla
Bosna i Hercegovina
+387 35 247 740
cci@ccibh.org

...i pratite nas na @CCIBiH

Praćenje tokova korozivnog kapitala

projekat je kojeg implementiraju Centri civilnih inicijativa (CCI) uz podršku Centra za međunarodno privatno preduzetništvo (CIPE) iz Vašingtona. Projekat jača ulogu inicijativa predvođenih privatnim sektorom koje unapređuju lokalna rješenja ekonomskih i upravljačkih izazova.

Business Agenda 2022

Prioritetne preporuke za rješavanje ključnih problema privatnog sektora u BiH

POLICY PAPER

PREPORUKE

1. Reforma poreskog sistema

- Nastaviti sa reformom poreskog sistema. U tom cilju, potrebno je u Federaciji BiH smanjiti nivo poreskog opterećenja na rad, kako bi opterećenje bilo usklađeno sa važećim stopama u Republici Srpskoj (RS). Ovo uključuje 1) zbirnu stopu doprinosa od 31% i 2) podizanje neoporezivog dijela plate na 1.000 KM, uz zadržavanje trenutne stope poreza na dohodak.
- Izraditi registre parafiskalnih nameta, te utvrditi dinamiku i plan ukidanja dijela parafiskalnih nameta bez jasne namjene i svrhe.
- Uraditi reformu sistema indirektnog oporezivanja, gdje bi se podigao prag za ulazak u sistem PDV-a sa sadašnjih 50.000 KM na preporučenih 100.000 KM, pomjerio datum za podnošenje i naplatu PDV-a, te ukinule carine za uvoz IT opreme u svrhu ubrzanja procesa digitalne transformacije poslovanja i pružanja javnih usluga. Dodatno, definisati model gdje bi se PDV plaćao po naplati fakture.

 Zakon o doprinosima
FBiH

 Zakon o porezu na
dohodak FBiH

 Zakon o porezu na
dodanu vrijednost BiH

2. Reforma tržišta rada

- Olakšati proceduru za uvoz potrebne radne snage iz inostranstva, poput IT stručnjaka.
- Jačati podršku procesu prekvalifikacije radnika, zbog veće potražnje u odnosu na ponudu radne snage u pojedinim djelatnostima.
- Kroz izmjene legislative, omogućiti redovnim studentima da mogu biti aktivni učesnici na tržištu rada.
- Jačati podršku ženskom preduzetništvu i pružanju prilika za mlade, najprije kroz direktne vidove pomoći i posebne linije podrške EU.

 Zakon o radu FBiH

 Zakon o radu RS

 Novi programi podrške
zapošljavanju

3. Unapređenje poslovnog ambijenta

- Ubrzati procedure za otvaranje, vođenje i zatvaranje preduzeća.
- Definirati mjere populacione politike, kako bi se zaustavio masovni odliv radne snage.
- Poboljšati funkcionisanje pravosuđa, kako bi se garantovala pravna sigurnost i naplata potraživanja.

 Digitalizacija javnih
usluga

 Nove mjere populacione
politike

 Reforma i povećanje
efikasnosti pravosuđa

+ Antikrizne kratkoročne mjere

- Privremeno obustaviti naplatu akciza na gorivo.
- Povećati direktnu pomoć kroz transfere prema različitim kategorijama privrede i građana/ki, iz viška prikupljenih poreza, u svrhu ublažavanja inflatornih efekata.

 Zakon o akcizama
u BiH

 Nove mjere podrške
građanima